

**Arló Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
160/2020. (XII. 23.) határozata
a 2021. évi belső ellenőrzési tervről, valamint
a 2021-2024 közötti évekre szóló stratégiai ellenőrzési tervről**

Arló Nagyközség Önkormányzatának Polgármestere a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján a Képviselő-testület feladat- és hatáskörét gyakorolva az alábbi határozatot hozom:

Arló Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 2021. évi belső ellenőrzési tervet a határozat 1-2. melléklete, valamint a 2021-2024 közötti évekre szóló stratégiai ellenőrzési tervet a határozat 3. melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felkéri a jegyzőt, hogy a belső ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően az ellenőrzések végrehajtásáról gondoskodjon.

Határidő: 2021. december 31.
Felkész: Klisóczkiné Papp Andrea jegyző

Vámos István
Vámos Istváné dr.
polgármester



h. melléklet

Arló Nagyközség Önkormányzata
3663 Arló, Ady Endre út 162.

44172/2020

Iktatószám: 2021/I/1./ET

2021. évi belső ellenőrzési terv

Készítette:

Arló, 2020. november 30.

Györfi Dezső
belső ellenőrzési vezető

Jóváhagyta:

Arló, 2020. november 30.

Vámos István Józsefné dr.
Polgármester

Árkószék
Kisbóckányi Papp Andrea
jegyző

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az ellenőrzési terv elkészítése során felhasznált kimutatások, elemzések, egyéb dokumentumok

2. Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

3. A bizonyosságot adó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervezése

4. A tanácsadói tevékenységhez, a soron kívüli ellenőrzésekhez, a képzésekhez és az egyéb tevékenységekhez szükséges kapacitás tervezése

5. Tervezett ellenőrzések

Mellékletek:

- 1. sz. melléklet Létszám és erőforrás
- 2. sz. melléklet Ellenőrzések
- 3. sz. melléklet Tevékenységek

1. Az ellenőrzési terv elkészítése során felhasznált kimutatások, elemzések, egyéb dokumentumok

A 2021. évi éves belső ellenőrzési terv elkészítése során a következő dokumentumokat használtuk fel:

- stratégiai ellenőrzési terv,
- 2020. november 30. dátumú kockázat-felmérési dokumentum
- 2020. november 30. dátumú összesített kockázatelemzési tábla

2. Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

Az éves belső ellenőrzési terv készítését megalapozó kockázatok a hivatalt vezetőivel folytatott megbeszélésen gyűjtöttük össze, melynek során a gazdasági terület vezetői a korábbi időszak tapasztalatai alapján maguk értékelték a kockázatos tevékenységeiket, területeiket. Az interjú részeként a kockázatok értékelése is megtörtént.

A belső ellenőrzés figyelmen kívül hagyott folyamatok a(z) Önkormányzat működése során elérendő célok szerint kerültek meghatározásra, a kockázatelemzés feltrá azokat az elemeket, amelyek komolyabb kockázati tényezőket hordoznak magukban.

A belső erőforrások optimális felhasználását nagyban befolyásolják a megfelelő kontrollok kialakítása, valamint a működéssel kapcsolatos belső szabályzatok naprakészsége és jogszabályoknak való megfelelése. A belső erőforrások felkutatásához kapcsolódó feladat egyik eleme az egyes tevékenységek teljesítése, az esetleges hiányosságok feltárása és megszüntetése. Fontos továbbá a feladatellátás szempontjából meghatározó jelenséggel bíró elemekkel való hatékony és eredményes munka feltelelének megteremtése.

A gazdasági folyamatok során minden gazdasági elemről bizonylatot kell készíteni. A gazdasági elemények folyamatot tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell. A gazdasági elemények bizonylatolását, a költségvetési szerv bizonylati rendjét a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és a belső szabályzatoknak megfelelően kell kialakítani és dokumentálni. A bizonylatolás során keletkezhetnek hibák, hiányosságok, melyeknek feltárása szükséges. A házipénztár kezelése során a kifizetések és a bevételezések során keletkezhetnek hibák.

Az önkormányzatnál fontos szempont, hogy a gyermekkezelési feladat a hatályos jogszabályi előírások szerint történjen. A vertikális folyamatok (kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés teljesítés igazolás, érvényesítés, utalványozás) rendjének nem megfelelő működése a közpénzek szabálytalan felhasználást eredményezhet.

Az intézményekben a kapacitás felmérés és a rendelkezésre álló erőforrások meghatározása fontos a hatékony, eredményes és gazdaságos feladatellátáshoz.

A kockázatok elemzése, a vezetés javálatatái és a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével az Önkormányzatnál 4 gazdasági kódú 4 gazdasági kódú kerül sor belső ellenőrzésre. A tervezett ellenőrzéseket a 2. táblázat tartalmazza.

A kockázatok értékelésének módszerét előre rögzített kockázatelemzési módszertan szerint végeztük. Az interjú résztvevői 2 paraméter mentén értékelték a kockázatokat:

- a kockázatok bekövetkezésének valószínűsége és
- a bekövetkező kockázatok felmerülő, az intézmény céljait, tevékenységét befolyásoló várható hatások alapján.

Mindkét értékelési szempont esetén 3-as skálát alkalmaztunk.

Az értékelés során a kockázatok bekövetkezésének valószínűségének számszerűsítése az alábbi értékek hozzárendelésével történt:

- (1) Szinte valószínűtlen, hogy bekövetkezik
- (2) Kicsi a valószínűség, hogy bekövetkezik
- (3) Nagyon valószínű, hogy bekövetkezik

A kockázatok bekövetkező várható hatás számszerűsítése az alábbi értékek hozzárendelésével történt:

Alig fejt ki hatást a szervezetre a bekövetkező kockázat (1)

Kiseb hatást kifejt a szervezetre (2)

A bekövetkező kockázat várható hatása nagy (3)

A nevesített és értékelt kockázatok a belső ellenőrzés elemzése, majd megfogalmazta a kockázatokhoz rendelhető ellenőrzések tárgyát, célját, intézkedését, kapacitásigényét.

A költségvetési szervek vezetőivel folytatott egyeztetés során meghatároztuk a következő évre tervezett ellenőrzések lefolytatásához szükséges rendelkezésre álló ellenőri kapacitást is.

Az ellenőrzési programok tartalmának meghatározása és ütemezése során tekintettel voltak az év közben soron kívül jelentkező feladatokra. Főállású belső ellenőrt a költségvetési szerv nem alkalmaz, így a jövőben is külső szakértő bevonásával látják el a feladatot.

A kockázatelemzési, értékelési, elemzési folyamat eredményeképpen az éves belső ellenőrzési tervben az alábbi kockázatok belső ellenőrzéssel való kezelése történik meg:

A költségvetési szerv elemzési tevékenysége során előfordulhatnak a külső és belső szabályozókban foglaltakkal ellentétes események.

A pénzkiszárással kapcsolatos feladatok nem megfellelő szabályozása, a folyamatba épített, vezetői ellenőrzések nem megfellelő hatékonysággal működnek.

Előfordulhat, hogy az Önkormányzatnál a beruházások és beszerzések eljárásrendje nem felel meg a jogszabályi előírásoknak és belső szabályozásoknak.

Előfordulhat, hogy az Önkormányzatnál a gyermekétkeztetési feladatellátása nem a jogszabályi előírásoknak megfellelően történik.

Az Önkormányzatnál az Övonal tevékenység ellátásához igényelt központi költségvetési támogatás és elszámolása nem felel meg a költségvetési törvény előírásainak.

3. A bizonyosságot adó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervezése

Az éves belső ellenőrzési terv készítését megalapozó kockázatelemzés eredményeképpen a 2021. évi ellenőrzések lefolytatásához szükséges belső ellenőri kapacitás 20 ellenőri nap.

A szükséges ellenőri kapacitás mértékét az ellenőrzés az alábbi módon számolta ki.

A kockázatok alapján megfogalmazott ellenőrzésekhez, továbbá 10% mértékű soron kívüli ellenőrzéshez az ellenőri kapacitást az 1. táblázat mutatja be.

4. A tanácsadói tevékenységhez, a soron kívüli ellenőrzésekhez, a képzésekhez és az egyéb tevékenységhez szükséges kapacitás tervezése

A tanácsadói tevékenység elvégzésére tervezett ellenőri kapacitásának mértéke: 0 ellenőri nap.

A soron kívüli ellenőrzésekre elkülönített ellenőrzési kapacitásának mértéke: 2 ellenőri nap.

A képzésekre tervezett ellenőri kapacitás mértéke: 6 ellenőri nap.

Az egyéb tevékenységek elvégzésére tervezett ellenőri kapacitás mértéke: 5 ellenőri nap.

5. Tervezett ellenőrzések

A(z) Önkormányzat 2021. évre tervezett ellenőrzéseit a 2. táblázat foglalja össze.

Eves ellenőrzési terv végrehajtásához szükséges kapacitás megállapítása

1. táblázat

Megnevezés	Erőforrás igény (embernap)
Tervezett ellenőrzésekre	20
Soron kívüli ellenőrzésekre	2
Tanácsadásra	0
Képzésre	6
Egyéb tevékenységre	5
Összesen:	33

3	A	Gazdálkodónál a pénzkezelésnek, kiadási és bevételiről a pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi számviteli rendszer, a pénzügyi dokumentumok szabályzat, számviteli ellenőrzés, pénzügyi számviteli rendszerrel történő ellenőrzés, szerződések	ellenőrzés	Aról Szociális Alapszolgálat	2021. július	5	Szabályzat, számviteli rendszerrel történő ellenőrzés, szerződések
4	A	Gazdálkodónál a pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi számviteli rendszer, a pénzügyi dokumentumok szabályzat, a pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi számviteli rendszerrel történő ellenőrzés, szerződések	ellenőrzés	Aról Szociális Alapszolgálat	2021. július	5	Szabályzat, számviteli rendszerrel történő ellenőrzés, szerződések
Összesen:							
						20	

2. melléklet

Arló Polgármesteri Hivatal
3663 Arló, Ady Endre út 162.
Iktatószám: 2021/1/1./KF
2020.11.17

Kockázatelemzési interjú összefoglaló

Arló Nagyközség Önkormányzata 2021. évi belső ellenőrzési tervéhez

Készült: Arló Polgármesteri Hivatal hivatalos helyiségében

Arló, 2020. november 30.



Jegyző

Klisóczkiné Papp Andrea



Polgármester

Vámos István Józsefné dr.

belső ellenőrzési vezető

Gyórfi Dezső

KOCKÁZATFELMÉRÉSI INTERJÚ

Arló Nagyközség Önkormányzata 2021. évi belső ellenőrzési terv készítését megalapozó kockázatok azonosítása érdekében tartott megbeszélés során a(z) Önkormányzat és a Hivatal vezetője, a belső ellenőrzési vezetővel, a korábbi időszak tapasztalatai alapján értékelték a kockázatos tevékenységeiket, területüket.

A megbeszélésen részt vettek:

- Vámos István Józsefné dr. Polgármester
- Klisóczkiné Papp Andrea Jégyző
- Györfi Dezső belső ellenőrzési vezető

A megbeszélés résztvevői a következő gazdálkodó(k) esetében értékelték a kockázatos tevékenységeket és területüket:

Arló Polgármesteri Hivatal

Arló Nagyközség Önkormányzata

Arló Szociális Alapszolgáltatási Központ

Arló Tengerszem Óvoda

A kockázatos tevékenységek és területek áttekintése eredményeképpen a(z) Önkormányzat 2021. évi éves belső ellenőrzési tevékenységének fókuszában az alábbi kockázatok kezelése kell, hogy álljon:

A költségvetési szerv elemzése során előfordulhatnak a külső és belső szabályozókban foglaltakkal ellentétes események.

A pénzkezeléssel kapcsolatos feladatok nem megfelelő szabályozása, a folyamatba épített, vezetői ellenőrzések nem megfelelő hatékonysággal működnek.

Előfordulhat, hogy az Önkormányzatnál a beruházások és beszerzések eljárásrendje nem felel meg a jogszabályi előírásoknak és belső szabályozásoknak.

Előfordulhat, hogy az Önkormányzatnál a gyermekkezelési feladatellátása nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

Az Önkormányzatnál az Óvodai tevékenység ellátásához igényelt központi költségvetési támogatás és elszámolása nem felel meg a költségvetési törvény előírásainak.

A kockázatok elemzése és a rendelkezésre álló erőforrások számbavétele után a résztvevők arra a következtetésre jutottak, hogy a kockázatelemzés során alacsony kockázati értékkel jellemezett kockázatok a belső ellenőrzésnek nem kell vizsgálatával lefednie.

KOCKAZATELMEZÉSI TÁBLA
2021

Kockázat	Bekövetkezős valószínűség	Várható hatás	Összérték
A költségvetési szerv élelmezési tevékenysége során előfordulhatnak a külső és belső szabályozókban foglaltakkal ellentétes események.	alacsony	alacsony	alacsony
A pénzügyi kapcsolatok nem megfelelő szabályozása, a folyamatba épített, vezetői ellenőrzések nem megfelelő hatékonysággal működnek.	magas	magas	magas
Előfordulhat, hogy az Önkormányzatnál a beruházások és beszerzések eljárásrendje nem felel meg a jogszabályi előírásoknak és belső szabályozásoknak.	magas	magas	magas
Előfordulhat, hogy az Önkormányzatnál a gyermekékeztetési feladatainak ellátása nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.	alacsony	alacsony	alacsony
Az Önkormányzatnál az Ördai tevékenység ellátásához igényelt központi költségvetési támogatás és elszámolása nem felel meg a költségvetési törvény előírásainak.	alacsony	alacsony	alacsony

Összes lehetséges kockázati pont 9 pont

Alacsony kockázat 1-3 pont

Közepes kockázat 4-6 pont

Magas kockázat 7-9 pont

Artó, 2020. november 30.

Györfi Dezső
belső ellenőrzési vezető

3. melléklet

44/19-2/2020

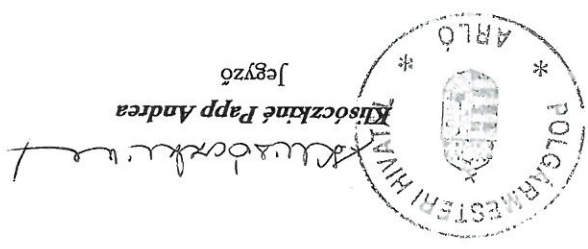
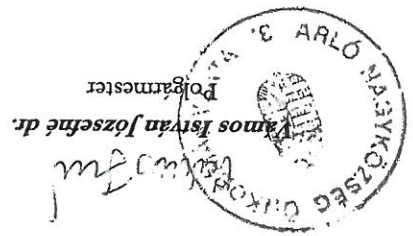
Iktatószám: 2020/I/1./ST

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERVE

Arló Nagyközség Önkormányzata
2021-2024 közötti
évekre szóló

Jóváhagyta:

Arló, 2020.11.30



Gyórfi Dezső
belső ellenőrzési vezető

Arló, 2020.11.30

Készítette:

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS HOSSZÚ TÁVÚ CÉLKITŰZÉSEI, STRATÉGIAI CÉLJAI

II. BELSŐ KONTROLLRENDSZER ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉSE

III. A KOCKÁZATI TÉNYESZŐK ÉS AZOK ÉRTÉKELÉSE

IV. A BELSŐ ELLENŐRZÉSRE VONATKOZÓ FEJLESZTÉSI ÉS KÉPZÉSI TERV

V. A CÉLKITŰZÉSEK ELÉRÉSÉNT SZOLGÁLÓ SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK
FELMÉRÉSE

VI. AZ ELLENŐRZÉSI PRIORITÁSOK ÉS GYAKORISÁGOK

BEVEZETÉS

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdésére alapozva, a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről és belső kontrollrendszeréről rendelkező 370/2011.(XII.31.) sz. Kormányrendelet alapján Arló Nagyközség Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai terve kerül meghatározásra.

A belső ellenőrzési stratégiai terv nem konkrét ellenőrzési programokat tartalmaz, a belső ellenőrzés átfogó céljaira, a folyamatok kockázataira és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányára, prioritásaira vonatkozó megállapításokat, összegzéseket fogalmaz meg. Hosszú távra határozza meg a belső ellenőrzés céljait, valamint tevékenységek és fejlesztésének irányait. A rendelkezésre álló információk rendszerezése és a kockázatelemzés révén lehetővé válik az erőforrások optimális tervezése és elosztása, illetve az ellenőrzési célkitűzések hatékonyabb meghatározása.

A stratégia terv kiterjed a(z) Önkormányzat és az irányítása alá tartozó költségvetési szervekre (továbbiakban: Szervezet).

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon a Önkormányzat által kitűzött stratégiai célok eléréséhez. A belső ellenőrzés szerezzen érvényt annak a követelménynek, hogy objektíven ellenőrző és tanácsadó tevékenységgel növelje a(z) Önkormányzat működésének eredményességét. Ennek érdekében az ellenőrzések szakmai megalapozottságával, a megfogalmazott ajánlásokkal, tanácsokkal és információkkal adjon támogatást az ellenőrzött szervezetek által meghatározott célok megvalósításához.

A belső ellenőrzés tevékenységét az alábbi szabályozások figyelembevételével végzi:

Jogszabályok:

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.),
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011.(XII.31.) sz. Korm. rendelet (Ávt.),
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) sz. Korm. rendelet (Bkr.),
- az önkormányzat helyi rendeleit,
- egyéb, pénzügyi, gazdasággal kapcsolatos tevékenységet érintő jogszabályok.

Szabályzatok:

- az ellenőrzött szervezetek SZMSZ-e
- belső szabályzatok,
- belső ellenőrzési kézikönyv.

Szakmai előírások:

- nemzetközi belső ellenőrzési standardok,
- Belső Ellenőrzési Charta,
- Etikai Kódex.

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS HOSSZÚ TÁVÚ CELKITŰZÉSEI, STRATÉGIAI CÉLJAI

A belső ellenőrzés fő célkitűzése a vezetés, a tisztviselők tevékenységének segítése, a döntéshozók által megfogalmazott fő feladatainak megvalósításában.

A Szervezet szakmai munkájának segítése, a törvényességi követelmények érvényesülésének támogatása.

A Bkr. szerint a belső ellenőrzés tevékenysége kiterjed az adott szervezet minden tevékenységére, különösen a költségvetési bevételek és kiadások tervezésének, felhasználásának és elszámolásának, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodás vizsgálatára.

Ennek érdekében a belső ellenőrzés stratégiai célkitűzései – a Szervezet célkitűzéseivel összhangban – a következők:

1. A Szervezet feladatai gazdaságos, hatékony és eredményes végrehajtásának, a pénzeszközök takarékos felhasználásának elősegítése, a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás vizsgálatára.
2. Bevételek előírásának, beszedésének nyomon követése, a bevételek maximalizálása.
3. Segítse a Szervezet működéséből adódó veszteségforrások, kockázatok feltárását a racionálisabb működés biztosítása érdekében.
4. A Szervezet bevételei között megjelenő állami támogatások igénylések és elszámolások ellenőrzéséről folyamatosan gondoskodni kell.
5. A Szervezet működésének és gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése annak érdekében, hogy a vizsgálat hozzájáruljon a Szervezet részére előírt feladatellátás hatékonyságának növeléséhez.
6. A pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzését folyamatosan biztosítani kell.
7. Vagyonszerzés szabályszertüségének biztosítása, a vagyon hasznosítása, védelme.
8. Európai uniós és hazai pályázati források felhasználásának szabályszerűségi vizsgálatára.
9. Közbeszerzések, illetőleg közbeszerzési eljárások szabályszerűségének értékelése.
10. A Szervezetek költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatásoknak a kedvezményezett szervezetek általi rendeltetésszerű felhasználásának ellenőrzése.
12. A korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok felszámolásának kiemelt vizsgálati szempontként való kezelése.
11. Ajánlások és javaslatok megfogalmazása a kockázati tényezőkhöz, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, feltárása érdekében.
13. A belső kontrollok kiegészítésének, módosításának értékelése.
14. A belső ellenőrzés tanácsadói tevékenységének erősítése.
15. Személyi felelősségre vonás kezdeményezése szűkség esetén.
16. A külső és belső ellenőrzések javaslatai alapján megteremtett intézkedések nyomon követése.
17. Kockázatelemzésen alapuló éves ellenőrzési munkaterv kidolgozása, melynek során érvényesítse a stratégiai ellenőrzési tervben foglaltakat.

II. BELSŐ KONTROLLRENDSZER ALTALÁNOS ÉRTÉKELÉSE

A belső kontrollrendszer, s ennek keretében az eljárások, szabályzatok alkalmazása és teljesítése folyamatos feladat. Az Áht. 69.§-a szerint a belső kontrollrendszer a Szervezet által a kockázatok kezelésére és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a Szervezet megvalósítsa a következő fő célokat:

- a tevékenységeket (műveleteket) szabályszertűen, valamint a megbízható gazdálkodás elvével (gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség) összhangban hajtja végre,
- teljesítse az elszámolási kötelezettségeket,

- megvédje a szervezet erőforrásait a veszteségektől (károktól) és a nem rendeltetésszerű használatól;
- feladatellátása során igazodni kell a szabályosság és a szabályozottság fenntartása érdekében a változó jogszabályi előírásokhoz, azokat be kell építeni az ellenőrzési rendszerbe.

A Szervezet vezetője felelős a kontrollrendszer kialakításáért, működéséért és fejlesztéséért. A belső kontrollrendszer megfelelő kialakításával és működésével csökkenthető a kockázat, elkerülhető a hibák. A Szervezet vezetőjének felelősége olyan belső kontrollrendszer kialakítása, amely minden tevékenységi kör esetében alkalmazás az etikai értékek és az integritás érvényesítésének biztosítására.

A belső kontrollrendszer működésére keretében a Szervezet vezetőjének feladata: (Bkr. 6.§ - 10.§ alapján)

- olyan szabályzatok kiadása, folyamatok kialakítása és működtetése, melyek biztosítják a rendelkezésre álló források átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását,

- rendszerezni a költésérvetési szerv folyamatait, kijelölni a folyamatok működésében részt vevő szervezeti egységeket, valamint a folyamatért általános felelőséget viselő vezető beosztású személyt,

- a Szervezet ellenőrzési nyomvonalának elkészítése és aktualizálása,
- az integrált sűrű események kezelése valamint az integrált kockázatkézelés eljárásrendjének szabályozása

A belső kontrollrendszer elemei: a kontrollkörnyezet, integrált kockázatkézelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs rendszer és a monitoring (nyomon követési rendszer). A belső ellenőrzés a monitoring tevékenységek közé tartozik.

1. Kontrollkörnyezet

Vizsgálni kell a költésérvetési szerv vezetője által kialakított kontrollkörnyezetet. Ennek során értékelni szükséges a szervezeti struktúrát, a felelőségi és hatásköri viszonyokat, a meghatározott etikai viszonyokat, humánerőforrás-kezelést. A Szervezet szabályzatainak gyakorlati érvényesülését meg kell vizsgálni. Fel kell tárnai az alkalmazások gyenge pontjait, javaslatokkal segítséget kell nyújtani a vezetőknek és a belső szervezeti egységek vezetőinek. Intézményi ellenőrzések során értékelni kell a helyi rendszer szabályozottságát és működését. Az ellenőrzési nyomvonal által meghatározott elemek gyakorlati megvalósulását a szervezeti egységek ellenőrzése során kell értékelni.

Kontrollkörnyezet keretében a szervezeti felépítés meghatározott, feladatai, célrendszere (Alapító Okirat, a Szervezeti és Működési Szabályzat), a főbb folyamatok szabályozottak. A feladataitáshoz a megfelelő humán erőforrás rendelkezésre áll, a szükséges továbbképzések tervezés történnék. A feladat és felelősségi körök szabályozottak azok folyamatos felülvizsgálata szükségessé.

2. Integrált kockázatkézelési rendszer

A belső kontroll rendszer részeként értékelni kell a kockázatkézelési rendszert. Vizsgálni szükséges, hogy a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokot megállapították-e, illetve meghatározták-e az egyes kockázatokkal kapcsolatos szükséges intézkedéseket. A szervezeti egységek tárgyévi kockázatelemzésének értékelése adjon útmutatást a következő évi ellenőrzési feladat kiválasztására. E témakörben hatályos belső szabályzat és a konkrét kockázatelemzés együttesen szolgálja az adott szakterület kockázatkézelésének értékelését. Ezen terület fejlesztésre szorult a Szervezetenél.

3. Kontrolltevékenységek

Kontrollkörnyezet és kontrolltevékenység szabályozása segíti a belső ellenőrzést, a szervezeti működésének konkrét ellenőrzés alá vont folyamatainak megismerésében, a tárgyévi megállapítások megítélésében. Ennek keretében vizsgálni kell, hogy a költségvetési szerv vezetője olyan kontrolltevékenységeket alakított ki, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Kötelezettségvállalási, engedélyezési eljárások szabályozottak, a gazdálkodás területére az ellenőrzési nyomvonal kialakított, a feladatok és felelősségek köre megosztott, melyek biztosítják a hatékony kontrollok működését.

4. Információs és kommunikációs rendszer

Az információs csatornák jelentős része képzésre került, a Szervezet törekedett mind a vertikális mind a horizontális áramlás elősegítésére. Az érintettek részére az információs eljuttatását a vezetői értekezletek időszakos vagy folyamatos megtartását biztosította. Ügyviteli, iktatási, tárolási és hozzáférési kontrollok biztosítottak, figyelembe véve a minősített információk kezelésére vonatkozó előírásokat is. Az iratkezelést információs technológia háttér támogatás segíti.

5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A folyamatok adagytűtés, értékelés és visszacsatolás rendszerének kialakítását jelentős részben megoldotta, de néhány területen még további fejlesztést tesz szükségessé. A célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszer, mely magában foglalja az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatok és eseti nyomon követést kialakította a Szervezet, illetve folyamatosan fejleszti.

A belső ellenőrzés a Bkr. 8. §-ában foglalt előírásoknak megfelelően vizsgálja, elemzi és értékeli a belső kontrolltevékenység jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelést, képzést, gazdaságos, hatékony és eredményes működését. A belső ellenőrzés az elemző, vizsgáló, értékelő tevékenységet rendszerzemleletű megközelítéssel és módszeresen végzi. Hangsúlyt helyez a gazdasági, pénzügyi döntések szabályozott, szabályszertű jóváhagyására, illetve a pénzügyi ellenjegyzésre, a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítésére, a kötelezettségvállalások nyilvánartására, a szerződéses, valamint a fizetések dokumentumaira. A belső ellenőrzés minden ellenőrzött szervezetnél vizsgálja, hogy egy adott hiba hol, miért következhetett be, a rendszerben hol vannak a gyenge pontok. Tanácsadási jelleggel segítséget nyújt. A hibák felfedésével a cél elérésében a további hibák kiküszöbölése, a rossz gyakorlat megszüntetése.

III. A KOCKAZATI TÉNYEZŐK ÉS AZOK ÉRTÉKELÉSE

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az Szervezet vezetője felel a kockázatok kezeléséért. A belső ellenőrzési vezető évente az éves tervezési időszakban a Szervezet valamennyi folyamatára és tevékenységre kiterjedő kockázatelemzést végez, melynek eredményeire alapozva készíti el, illetve aktualizálja a belső ellenőrzési stratégiai tervet és az éves belső ellenőrzési tervet.

]]elen stratégiai terv összeállítása a belső kontroll rendszerek előzetes kockázatelemzésén alapul.

A belső ellenőrzőknek a tapasztalataik és szakmai megítélésük alapján értékelniük kell az egyes kockázati tényezők adott rendszerre gyakorolt hatását. A belső ellenőrzési vezetőknek ellenőriznie és értékelnie kell az eredményeket, és ebbe javasolt bevonnia a szervezetű egységek vezetőit, akik a vonatkozó rendszerre vonatkozó feladatokat / folyamatokat felismerik. E szakasz végére minden rendszer kockázati tényezőjének mértékét – magas, közepes, alacsony – meg kell állapítani.

1. A kockázati tényezők azonosítása

A Szervezetet meghatározott célok érdekében hozták létre, illetve illetve működésükkel meghatározott célokat szolgálhatnak. Ezek megvalósítása vagy teljesítése során azonban olyan tényezők is szerepet játszhatnak, amelyek beavatkozása és hatása bizonytalan. Bizonytalanosságuk az ellenőrzött szervezet működésének, felépítésének összetettségéből, illetve a gazdasági, társadalmi, politikai, természeti környezet összetettségéből, és kiszámíthatatlan változásából fakad.

Ezek a bizonytalan tényezők a kockázatok. Az alapvető kockázatok a Szervezet gazdálkodása tekintetében mindazon elemek és események beavatkozása és értékelése, amelyek hátrányosan érinthetik a szervezet működését. A kockázatok mindazon események összességét jelentik, amelyek beavatkozása hatással lehet a Szervezet által kitűzött célok elérésére.

A kockázatok tehát elsősorban negatív hatást a szervezet működésére, és ezen keresztül a célkitűzéseikre is. Megnevezni, hátráltatni, vagy legrosszabb esetben meg is akadályozhatja bizonyos funkciók ellátását, illetve célok teljesülését. Ezért mindenképpen szükséges, hogy a Szervezet belső ellenőrzési rendszerre foglalkozzon ezzel a problémával.

A kockázati tényezők:

A belső ellenőrzés stratégiai szemléletű megközelítésének kulcsa a kockázati tényezők beazonosítása a szervezet fő célkitűzéseinek tükrében. A beazonosított egyes kockázati tényezők nem függetlenek egymástól. A kockázatok forrása lehet külső eredetű kockázat, vagy a szervezet saját tevékenysége (vagy annak hiánya) hatására kialakuló kockázat.

A stratégiai ellenőrzési terv kialakításakor a Szervezetek vonatkozásában a tevékenységet befolyásoló valamennyi kockázati tényező figyelembe vételre kerül.

Belső kontrollok értékelése: a szervezetek a belső kontrollokat megfellelően és eredményesen működteik vagy a belső kontrollok hiánya a jellemző.

Változás / átszervezés: kormányzati vagy önkormányzati döntés alapján elrendelt belső szervezetű átalakítás, átalakítás, vezetői váltás történt vagy várható.

Rendszer komplexitása: adott szervezet működése mennyire összetett.
Kölcsönhatás más rendszerekkel: milyen befolyása van a szervezetnek más rendszerekre illetve a szervezet közvetlen kapcsolatban áll más rendszerekkel.
Bevétel/költségszint: költségvetési támogatás, adóváltozások, infláció, árfolyamváltozás, külső szolgáltatásoknál bekövetkező változások, negatív hatással lehetnek a tevékenységre.

Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás: partnerek milyen mértékben befolyásolhatják a szervezetet.
Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő: még nem vizsgált terület vagy több éve nem vizsgált terület.

Vezetőség aggályai: a döntéshozatalhoz nem megfelelő, illetve nem megfelelő időben rendelkezésre álló információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.

Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége: a gazdálkodás során a jogszabályokban helyi szabályzatokban előírtak megsértése be nem tartása.
Szabályozottság és szabályosság: belső szabályzatok hiánya, illetve a gyakorlati való összehangjának hiánya veszélyeztet a szabályszerű működést.

Munkatársak tapasztalata és képzettsége: a hatékony működést korlátozza vagy teljesen ellehetleníti a szükséges számú, megfelelő képzésű személyi állomány hiánya.
Ertőrtások rendelkezésre állása: tevékenység ellátásához szükséges gépek, műszerek, eszközök, berendezések, anyagok, azaz a megfelelő mennyiségű és minőségű anyagi erőforrás hiánya.

A kötelezően ellátandó feladatok tekintetében a finanszírozás kedvezően változásának hatását kell ellensúlyozni. Elnél figyelembe vehető módszerek: saját bevétel növelése, illetve az intézménystruktúra, a feladatellátás módjának átalakítása. A Szervezet tevékenysége jelentős mértékben kötelezően ellátandó feladatokra korlátozódik, ezért bevételüket a változó piaci árviszonyok kevésbé befolyásolják. Beszerzéseknel azonban érződik a versenyhelyzet ártakra gyakorolt hatása, amit a Szervezet belső szabályzataival és a közbeszerzési törvény alkalmazásával bizonyos mértékig ki lehet védeni. Elni lehet a kínálatt piac lehetőségével, ajánlatok bekérése és a közbeszerzési eljárás lefolytatása révén.

A vizsgálandó területeken a felhasználit pénzeszközök nagysága alapján a kockázatok mértékének egyedi minősítése az éves ellenőrzési tervben és az ellenőrzési programban kerül meghatározásra.

A költségvetési pénzeszközök felhasználásában résztvevő szervezet nagysága, mint kockázati tényező értékelhető. Mivel nagyobb a szervezet, tagoltabb a szerkezet, minél hierarchikusabb az irányítási rendszer, az ellenőrzésnek annál intenzívebben kell a működésére figyelmet fordítania.

Résben megféleően működik a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottsága. Az Szervezetekre vonatkozó belső pénzügyi szabályzatok részben elkészültek, ezek folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell. A számviteli elszámolásoknál a programok nem megfelelő ismerete jelent kockázatot. A munkavállalók tudását folyamatos képzésekkel kell fejleszteni.

A Szervezettel folyó belső ellenőrzési rendszer működése alacsony kockázati elem, mivel a belső ellenőrzés kiegészít, szabályozott. A vizsgálando területek és témák tervezése kockázatelemzésen alapul.

Az eredendő kockázat, azaz a jogi szabályozási környezetből, a szervezet feladatrendszeréből és a letszám struktúrájából, valamint a gazdálkodás rendszeréből eredő kockázati tényező közepes mértékűnek értékelhető. Az eredendő kockázat közepes minősítése miatt közepes kockázati mértékű a tevékenység szabályozottsága, mivel valamennyi szükséges szabályzat, eljárásrend kialakításra került. Ezek felülvizsgálatairól folyamatosan gondoskodni kell.

A kockázatok értékelése után a legjelentősebb kockázatok tisztán láthatóvá valnak. Minél kevésbé elfogadható egy kockázati tényező bekövetkezése, annál nagyobb hangsúlyt kell fektetni a választépek megterelésére. A legmagasabb prioritású kockázati tényezőket szükségesszerű folyamatosan figyelni, ellenőrizni, és a szervezetek vezetésének magasabb szintjén indokolt foglalkozni velük.

Bizonyos típusú kockázatok számszerűsíthetők, számszakilag értékelhetők (pénzügyi kockázatok). Más kockázatok értékelésére csak szubjektív értékmérés áll rendelkezésre. A kockázati kategóriák besorolási keretnek kialakításánál biztosítani kell, hogy az értékelés folyamata mind a kockázatok bekövetkezésének valószínűségét, mind azok hatását figyelembe vegye. A kockázatelemzés eredményeit olyan módon célszerű rögzíteni, hogy az megkönnyítse a kockázati prioritások meghatározását és a kockázatok folyamatos nyomon követését.

A kockázatelemzés célja megállapítani az egyes rendszerek kockázatainak mértékét, feladata pedig meghatározni az ellenőrzések gyakoriságát. A magas kockázati rendszereket gyakrabban (például évente) kell ellenőrizni. Az ellenőrzések tekinthetnek magas prioritású rendszerek beazonosításához nemcsak a kockázatelést kell figyelembe venni, hanem más lehetséges tényező hatását is értékelni kell (pl. a vezetőség kétsései stb.).

2. Kockázatelemzés

A Szervezet által külső szervek, magánszemélyek részére juttatott költségvetési támogatások felhasználásának elszámolása során a legfőbb kockázati tényező a nyilvántartásokba, dokumentumokba való korlátozott betekintés lehetősége, a támogatott feladatainak, szakmai munkájának felszínes ismerete. A pénzügyi ellenőrzést az Áht. és annak végrehajlási rendleletében, valamint a belső szabályzatokban meghatározottak figyelembe vételével kell elvégezni. Ervényesíteni kell a cél szerinti és szabályszertű felhasználás követelményeit.

A Szervezettel a legfőbb külső kockázati tényező a jogszabályi stabilitás problémája, míg belső kockázati tényező a korlátozott információk, a gyakorlatilag nyilván meg. A Szervezet belső szervezeti egyességével a vizsgálando területek kiválasztása előzetes egyeztetés alapján történik. Ennek során figyelembevétele kerül az adott területre vonatkozó ismeret, tapasztalat, a szakterületet érintő korábbi vizsgálat eredménye. A javasolt területek, témák egyeztetése történik a vezetőkkel.

IV. A BELSŐ ELLENŐRZÉSRE VONATKOZÓ FEJLESZTÉSI ÉS KÉPZÉSI TERV

A jelenleg kialakított ellenőrzési szervezet felállítás úgy biztosítja a feladatokról függetlenség és az összeférhetetlenség követelményét, hogy a Szervezet külső szolgáltatót bízott meg a belső ellenőrzési feladatok elvégzésével. A külső szakértő gondoskodik arról, hogy az általa alkalmazott belső ellenőrök a megfelelő hosszabb távú szakmai képzésekben részt vegyenek.

A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőrök képzettsége és szakmai gyakorlati képzettsége az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai követelményeket. Az ellenőrökkel szemben elvárás a továbbképzéseken való részvétel, a folyamatos felkészülés, illetve a felkészültség az ellenőrzendő tárgykörökben.

A Szervezet belső ellenőrzése által alkalmazott módszertant folyamatosan fejleszteni kell, a belső ellenőrzési tevékenység minőségének javítása érdekében.

A belső ellenőrzési jelentések átfogó felmértő-elemző munkára épülő, magas színvonalú értékelő és vezetői tevékenységet segítő javaslatot is fenn kell tartani. A vizsgálati eljárások, módszerek, a jelentéseknek a belső ellenőrzési kézikönyv módszertani követelményeinek, a nemzetközi belső ellenőrzési standardoknak és az államháztartásról szóló törvények miniszter által kiadott útmutatók tartalmi követelményeinek meg kell felelni.

A belső ellenőrzési feladat végrehajtását olyan eljárásokkal kell megvalósítani, amelyek a belső ellenőrzési tevékenység érdekében szükséges szintű biztositásokat nyújtanak arra nézve, hogy az ellenőrzési tevékenységet a közlekedési vállalatoknál megvalósuló végzők, amely összehangban van a belső ellenőrzési szakma gyakorlati standardjaival és az eükei kódexszel. Hatékonyan és eredményesen működik, a Szervezet számára értéket ad és javítja a hozzá tartozó szervezetek feladat ellátását.

Az ellenőrzés célja a jogszabályokban, illetve szabályzatokban előírtaknak mind magasabb szinten történő megfelelés. Törékedni kell az ellenőrzések minél teljesebb előkészítésére, az egységes eljárások kialakítására.

A kötelező továbbképzésekről eredményes vizsgával kell szmot adni. A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőrök képzettsége és szakmai gyakorlati képzettsége az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott magas szakmai követelményeket. Az ellenőrökkel szemben az elvárás az ismeretek naprakészsége, a folyamatos továbbképzés.

A belső ellenőrzési fejlesztési terv elemei:

- Az ellenőrzési irányelvek, az ellenőrzési standardok, a szakmai útmutatók, módszertani útmutatók, folyamatos figyelemmel kísérés, megismerés, alkalmazás, újabb módszertani útmutatók, eljárások és gyakorlatok átvtéle.
- Az ellenőrzési tapasztalatok, eredmények év közben rendszeres időközönként, ill. évente történtő közreadása, bemutatása, az ellenőrzések tapasztalatainak hasznosulása, a szabálytalanságok megelőzése érdekében.
- Az ellenőrzés tervezésének, az ellenőrzési feladatok végrehajtásának, nyilvántartási rendszerének módszertani támogatása.

- A belső ellenőrzés hosszú távú képzési témaköréi, formái:
 - A belső ellenőrzés képzési rendszere a szakmai, információs, uniós képzési, valamint egyéb oktatási és továbbképzési formákban és önképzésen alapul. A képzési rendszer keretében élni lehet a távoktatás formáival, eszközzeivel is.
 - A Bkr. 22. § (2) c) pontja szerint éves képzési terv alapján biztosított a belső ellenőrzők szakmai ismereteinek szinten tartása, bővítése, illetve a jogszabályi változások megismerése és azok gyakorlatban történő alkalmazásának biztosítása.
 - A belső ellenőrzők kötelesek a már megszerzett ismereteiket naprakészen tartani, fejleszteni, a változásokból eredő követelményekkel azt összhangba hozni. Ennek érdekében 2 évente kötelesek szakmai továbbképzésen részt venni, és külön jogszabályban előírt esetekben vizsgát tenni.
- A belső ellenőrzés hosszú távú képzési témaköréi, formái:
 - Ennek érdekében az önképzés, valamint a belső ellenőrzők vegyének részt szakmai tapasztalatszeren, továbbképző tanfolyamon.
 - A költségvetési szervezetnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről rendelkező rendeletekben foglaltak szerint vesznek részt szakmai továbbképzéseken és adnak számot szerzett ismereteikről.
- Hosszú távon el kell érni, hogy az ellenőrzők a jogszabályi feltételeknek való szakmai képzettségének megléte mellett, biztosított legyen a folyamatos szinten tartás és továbbképzés lehetőség.
- **A képzéssel kapcsolatos célkitűzésekkel összhangban a belső ellenőrzők hosszú távú képzési terve a következő területekre összpontosul:**
 - A belső ellenőrzés tanácsadási tevékenysége, az ellenőrzés minőségbiztosítási feladatai az ellenőrzési tevékenység ill. azok megbízhatósága érdekében.
 - Az új vizsgálati eljárások, módszerek, ellenőrzési technikák megismerése, fokozatos bevezetése, alkalmazásuk útján magas szakmai követelményszint elérése.
 - A megelőzést előtérbe helyező ellenőrzési tevékenységet kell folytatni, a tevékenység hangsúlyát a szabálytalanságok megelőzésére kell helyezni.
 - Az ellenőrzési tapasztalatok eredményeinek hasznosulása érdekében az eredményeket meg kell jeleníteni, közre kell adni.

V. A CÉLKITŰZÉSEK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK FELMÉRÉSE

A Szervezet a belső ellenőrzést hosszabb távon külső szakértő útján tervezi megoldani. Ebből adódóan a feladatok ellátásához szükséges belső ellenőri kapacitást, valamint a belső ellenőrök szakmai képzettségének figyelemmel kísérését a külső szakértő a szerződése alapján biztosítja.

Az ellenőrök szakmai képzettsége és gyakorlati jártassága kielégítő, a tevékenységgel szemben támasztott különösen magas szakmai követelményeknek megfelelően. A belső ellenőrzési tevékenység ellátásához szükséges engedéllyel rendelkezőknek, szereplőknek az államháztartási tevékenységet irányító minisztérium nyilvántartásában, a kétféle előírt vizsgakövetelményeket teljesítették. Az ellenőrök a jogszabályban előírt felsőfokú iskolai végzettséggel, valamint a szakterületen hasznosítható további szakképzéssel is rendelkeznek.

VI. AZ ELLENŐRZÉSI PRIORITÁSOK ÉS GYAKORISÁGOK

A stratégiai ellenőrzési tervnek kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon kell alapulnia. Ez azt jelenti, hogy a terv elkészítése előtt kockázati szempontból rangsorolni kell a szervezet tevékenységeit, és az ellenőrzések súlypontját a kockázatos területekre kell összpontosítani. Kockázatnak tekintünk minden olyan eseményt, cselekményt, mulasztást, egyéb tényezőt, amely lényegi befolyással lehet a szervezet célkitűzéseinek megvalósítására. Egy kockázat minden esetben két összetevőből áll: az egyik a bekövetkezés valószínűsége, a másik a bekövetkezése esetén kiváltott hatás, amely további súlyozásra kerül. A kockázatelemzés megfelelő módszert ad az ellenőrzendő terület kiválasztásához.

A 2021-2024 közötti időszakban elérendő cél, hogy valamennyi Szervezet ellenőrzésére sor kerüljön. Továbbra is törekedni kell arra, hogy a jogszabályban előírt kötelező ellenőrzések megtörténjenek. A vagyongazdálkodás külső és belső kockázatainak értékelése alapján a magas kockázatúnak minősített területek ellenőrzéséről kétévente gondoskodni kell. Szervezeti szinten a gazdálkodási tevékenységet (tervezés, beszámolás, számvitel, értéklis folyamatok alkalmazása, adóbevételek, normatív támogatások, pályázati elszámolások) kell kiemelten kezelni, adott terveket a tárgyévi ellenőrzési munkatervben megjelölni. A feladatok tervezésénél és szervezésénél kapjanak prioritást az alábbiak:

Az ellenőrzési feladatokat a tevékenységet szabályozó jogszabályokban, kézikönyvben, belső szabályzatokban, a módszertani útmutatókban foglaltaknak megfelelően kell megtervezni, végrehajtani és az eredményekről beszámolni.

Hangsúlyt kell fektetni az információgyűjtésre, rendszeresítésre; a hatékonyság és eredményt hozó módszerek és eljárások megfelelő kiválasztására, a jelentések leíró, magyarázó, elemző megfogalmazására.

Tanácsadói tevékenység ellátásával – amennyiben azt a szervezet vezetése, illetve az ellenőrzési körbe tartozó szervezetek vezetői igényelik – ismeretek, tapasztalatok átadásával segíti a vezetői működést.

Az intézményrendszer átalakítása esetén a hatékonyság, gazdaságosság, működés szabályszerűség területén témavizsgálatok adjanak visszajelzéseket az elért eredményekről.

Az ellenőri erőforrások 10%-ának tartalékolása a soron kívüli elrendelt feladatok hatékony és operatív teljesítése érdekében.

Az ellenőrzéseket a jogszabályokban előírtak betartásával, objektíven és szakszertven kell végrehajtani. A megállapításoknak helytállóknak, a javaslatoknak előremutatóknak kell lenniük.

Az ellenőrzött szervezet vezetőivel, gazdasági vezetőivel és munkatársaival a megfelelő és szükséges mértékű kapcsolattartás, tapasztalatcsere, a követelmények megismeretése a belső ellenőrzési munka színvonalának növelése érdekében, továbbá az ellenőrzési tervek és éves beszámolóik koordinálása végett.